

Slovenski kulturni praznik

Za nami je 8. februar — dan, ki je posvečen spominu našega največjega predstavnika slovenske besedne umetnosti — dr. Franceta Pre-

šerna, človeka, ki se je odločil za samostojen slovenski jezik in kulturo. Njegova pesniška zapuščina je bogata in mnogovrstna. Vendar se

leta 1847, ko je izšla njegova pesniška zbirka — Poezije, kritika ni zavedala pomena same zbirke, ne njenega pesnika.

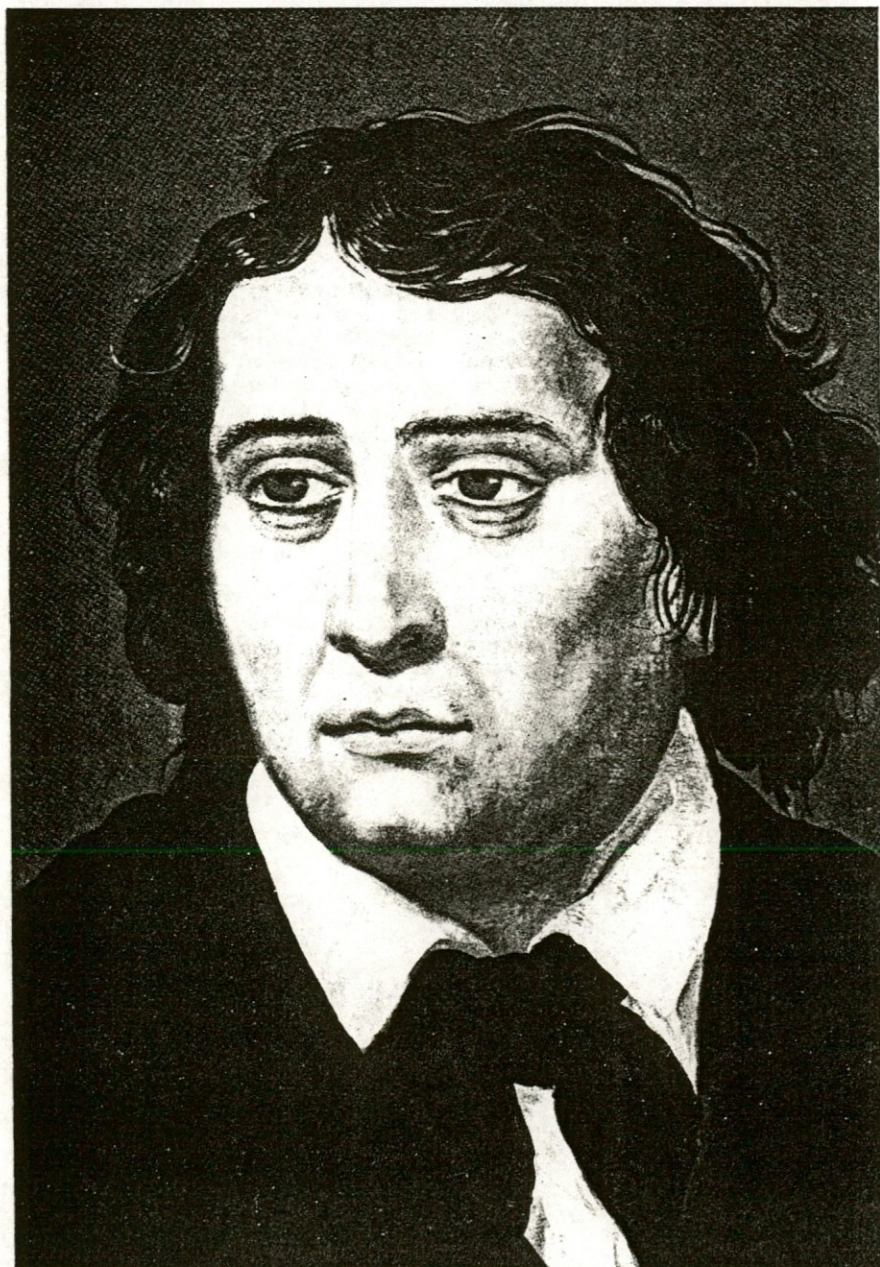
Prezgodnje slovo od doma in staršev so spremenili njegov pogled in odnos do življenja. Izgubil je tisto otroško radoživost, postal trd in nepristopen in prav nadpovprečna nardarjenost in stvaren čut za resnico sta ga oddvajala od drugih otrok in kasneje sošolcev.

Študiral je v Ljubljani in na Dunaju in se seznanjal s filozofijo in pravom. Ogromno je študiral in ob tem vseskozi čutil, da je tudi v njem moč z izbrano besedo izraziti ljudem svoje misli, hrepenenje po lepoti, pravici, svobodi, po vsem, kar ga navdaja. Prešeren se je kot pesnik razvijal počasi. Njegova dela se delijo v več obdobj, vsako ima svoje značilnosti, svoj pomen. Začetki so bili težki. Njegov prvi zvezek pesmi, ki so govorile o ljubezni do ženske, do slovenskega ljudstva in do človeštva, je jezikoslovec Jernej Kopitar ocenil z besedami: »To so prazne marnje, ne bom vam opisoval nevarnosti, ki vam prete, če takoj ne spremenite mišljenja.« Prešeren pa je vedel, da se mora kljub vsemu bojevati, pisati o tistem, kar čuti in vidi.

Življenje mu z udarci in razočaranji ni prizanašalo. Razodeval se je v pesmih. Sonetni venec — odsev zavrnjene ljubezni Primičevi Juliji, Krst pri Savici — epska pesnitev, posvečena njegovemu najboljšemu prijatelju Matiju Čopu, Zdravljica — njegova najpomembnejša politična pesem ... in navsezadnje, vrsto let neuspešen boj za samostojno mesto odvetnika, katerega je uspel dobiti šele leta 1846 v Kranju, kjer je izčrpan in bolan v letu 1849 tudi umrl.

Slovenski narod je majhen. Nima veliko ustvarjalcev, kot so Prešeren, Cankar in drugi ... Prav zato ni dovolj, da pripravimo ali pa celo ne, kulturno prireditev le na tisti — določen dan. Skozi vse ostale dni v letu pa zeva praznina. Umetnike, ki so v ustvarjenih delih živeli pred svojim časom, bi morali bolj temeljito poznati, ceniti in spoštovati.

Darja

Delavski sveti

Delavski sveti delovne organizacije, TOZD Proizvodnja, TOZD Konfekcija, DSSS in zbori delavcev v TOZD Maloprodaja in TOZD Restavracija so v januarju (7. 1., 14. 1., 20. 1., 21. 1. 1983) obravnavali in sprejeli naslednje sklepe:

— predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o delovnih razmerjih in predlog sprememb in dopolnitev pravilnika o obveznostih in odgovornostih delavcev

— sklep o pristopu k Dogovoru o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih družbenega plana občine Domžale za obdobje 1981—85 ter k spremembam in dopolnitvam samoupravnih sporazumov o temeljih plana SIS

— sprejeti so akti LB — Banke Domžale oz. Združene banke v obliki kot so nam bili predloženi

— sklep o najemu računalniške opreme

— sprejet je samoupravni sporazum o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini Domžale za leto 1983

— odpis plasmajev, ki so združena v skladu osnovnih sredstev LB — Banke Domžale za SIS elektrogospodarstva SRS

— predlog o odobritvi sredstev za izobraževanje

— predlog za odobritev investicije za nabavo oz. zamenjavo parnega kotla

— razpis del in nalog individualnega poslovnega organa in predlog o imenovanju razpisne komisije

— pooblastitev tov. direktorja, ing. Berganta, za odobritev službenih potovanj v tujino, s tem, da je o potovanjih obveščen tudi DS DO

— v uredniški odbor glasila Konoplan se imenuje tov. Lavrinc Maksa, za odgovornega urednika pa tov. Fortunat Darjo od 1. 1. 1983 dalje

Rezultati referenduma v TOZD Maloprodaja

Na referendumu, ki je bil dne 24. 1. 1983 v TOZD Maloprodaja, so obravnavali in sprejeli spremembe in dopolnitve statuta TOZD.

Spremembe statuta so bile sprejete z 89,29 % večino glasov vseh zaposlenih.

Kako se bomo odločili?

Na peti seji skupščine Sklada skupnih rezerv, ki je bila v mesecu januarju leta 1983, so delegati obravnavali predlog sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev v Sklad skupnih rezerv občine Domžale.

Zbor združenega dela skupščine občine Domžale je namreč na svojem zasedanju v decembru leta 1982 sprejel stališče, da je zaradi pričakovanih večjih težav na področju dinarske likvidnosti (pri organizacijah, ki morajo pokrivati obveznosti do tujine) ob dejstvu, da se poslovne banke v letu 1983 ne bodo mogle v zadostni meri vključevati pri razreševanju problemov z obratnimi sredstvi OZD, smotrno povečanje sklada skupnih rezerv občine Domžale. In sicer, v sklad naj bi združevali delavci TOZD sredstva v višini 5 % (sedanja prispevna stopnja je 2 %) od dela čistega dohodka, ki je razporejen v sklade TOZD v zaključnem računu.

Delegati skupščine sklada skupnih rezerv so predlog o spremembah in dopolnitvah sprejeli.

O tem, kako se bomo odločili mi, delavci TOZD, pa bomo razpravljali na enem od prihodnjih zasedanj zbora delavcev.

Darja

Po novem - da ali ne?

Ob ustaljenem načinu našega življenja me pravzaprav sploh ne preseneča, da tema o premiku delovnega časa povzroča toliko različnih mnenj, vprašanj, predlogov, razburjenja in celo odpora. Vključeni smo v stare navade, ki se jih oklepamo in se ob tem sprašujemo, ali so nam sploh dani vsi pogoji za uvedbo tega?

Ali bi se s premikom delovnega časa res izboljšal slabo izkoriščen delovni čas, premajhna zmogljivost in aktivnost zaposlenih, prihranek pri električni energiji...? Ali pa bi bila za odpravo tega dovolj le boljša organizacija dela in večja delovna disciplina!

Vsak prehod na nekaj novega, na kakršnem koli področju je težak. Še posebno, če pride iznenada, če nanj nismo dovolj pripravljeni!

Ali se lahko res povsod novemu načinu prilagodijo vse vzgojnovarstvene organizacije, podaljšano varstvo, celodnevne šole, zagotavljanje prehrane, nemoten prevoz na delo in z dela in navsezadnje tudi razne storitve vsem delovnim ljudem izven njihovega delovnega časa? Vprašanja se postavljajo kar sama od

sebe, posebno zato, ker je mnogo od teh stvari zaenkrat urejenih samo v besedah in na papirju.

Sicer pa na vse to ne smemo gledati le z enega zornega kota. Eno je pogled na naše osebno, družinsko življenje; druga stran pa so koristi naše širše družbene skupnosti. Za kaj se odločiti? Kakšna je naša zavest? Če bi bile vsklajene in urejene vse spremembe, ki sledijo kot posledica spremembi delovnega časa bi se rezultati nalog tega premika slej-ko prej pokazali.

Zato se morajo še posebne odgovornosti in deleži v tem procesu zavedati organizacije sindikata, ki morajo od strokovnih služb, poslovnih organov, izvršilnih organov v skupnostih in družbenopolitičnih skupnostih zahtevati predloge, rešitve in programe postopnega prehajanja na nov delovni in obratovalni čas. Kajti osnutki resolucij pozivajo vse organizacije združenega dela, da analizirajo svoje pogoje in možnosti in ugotovijo način za povečanje produktivnosti dela, ki bi bile dane z uvedbo novega sistema delovnega časa.

Darja

Skrb za čisto delovno okolje

Redakcijo smo zaključili v petek, 28. januarja 1983. Naslednja številka bo izšla v ponedeljek, 14. marca 1983

Odgovornost za delovne obveznosti

(ali nekaj misli ob delu skupne disciplinske komisije)

V zadnjem času se je za skupno disciplinsko komisijo nabralo kar precej dela. Vzrokov je nedvomno več, pa vendar je posebne pozornosti vredna predvsem zaostritev delovne discipline. V sedanjih pogojih gospodarjenja za tiste, ki slabo delajo, ne bo prostora. V pravilnike o obveznostih in odgovornostih delavcev TOZD in DSSS smo v 1. člen zapisali: »Delavci so vzajemno in osebno odgovorni za vestno izpolnjevanje delovnih obveznosti.« Mar jih res vsi izpolnjujemo vestno in odgovorno?

Od devetih, v mesecu januarju obravnavanih zadev, je v osmih primerih šlo za hujšo kršitev obveznosti, zaradi neopravičenega izostajanja z dela. Najhujši ukrep, to je prenehanje delovnega razmerja, je komisija izrekla le v enem primeru, in še v tem primeru je odgovornemu delavcu dala možnost za »popoljšanje«. Izvršitev ukrepa mu je pogojno odložila za eno leto. Primer je omenjen še zlasti zaradi naslednjega: strokovna služba niti ni utegnila pripraviti pismenega obvestila o sklepu, ko je obravnavani odgovorni delavec ponovno huje kršil delovno disciplino, ker je neopravičeno izostal z dela. Izkušnje nas torej uče, da »ujčkanje« takšnih kršiteljev ni smiselno. Poleg tega pa bi delali s tem krivico tistim, in teh je nedvomno ogromna večina, ki so vestni in pridni.

V letošnjem letu postavljeni cilji so dosegljivi le, če bomo, pa naj nas k temu kdo priganja ali ne, vsi delali kolikor je največ in najbolje mogoče. V zavest vsakega mora priti spoznanje, da je naš skupen uspeh odvisen od vsakega posameznika. Pri tem je treba računati, da zaostreni pogoji gospodarjenja niso trenutna muha, temveč ekonomska nuja, zato bo delo tudi v naprej teklo tako, da za lenuha in ostale kršitelje delovnih obveznosti ne bo prostora. Ta misel je bila večkrat poudarjena tudi ob sprejemanju novele zakona o delovnih razmerjih v decembru, ko smo z njo vsklajevali naše samoupravne akte. Od uveljavitve teh sprememb pravilnika o obveznostih in odgovornostih delavcev TOZD, disciplinska komisija pri najhujših kršitvah obveznosti nima več možnosti izbirati ukrep, saj mora izreči najhujšega, to je prenehanje delovnega razmerja.

Zaradi neodgovornega dela posameznikov so največkrat prizadeti tudi tisti, ki svoje delo vestno opravljajo in če pomislimo, da gre pri večini kršiteljev za »stare znance«, bomo slednjim enkrat morali reči, da jih ne rabimo.

Maks Lavrinc

STROKOVNA EKSURZIJA DIATI

DIATI — Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav občine Domžale, je dne 13.1.1983 organiziralo strokovno ekskurzijo v Tovarno avtomobilov »TAM« in Elektrokovino v Mariboru.

Okoli 7. ure smo se z avtobusom odpeljali iz Domžal proti Mariboru. Pot nam je dokaj hitro minila, čeprav nas je do Trojan ovirala gosta megla, naprej pa nas je spremljalo sonce.

Ob prihodu so nas sprejeli predstavniki DIATI-ja in kot prvo smo si ogledali tovarno avtomobilov TAM. Po ogledu proizvodnih obratov smo se sestali v sejni sobi, kjer so nam ob zakuski in živahnem razgovoru prikazali svojo izumiteljsko dejavnost. Letno imajo okoli 120 prijav tehničnih izboljšav, katere oceni posebna komisija. Uporabne predloge uvedejo v delovne postopke v proizvodnjo, preostale pa arhivirajo.

Prav tako kot ogled tovarne TAM, smo tudi ogled proizvodnih prostorov Elektrokovine zapustili s prijetnimi vtisi in novimi spoznanji. Pripomnil bi le to, da je s strani naše delovne organizacije premalo zanimanja za takšna srečanja, saj sem bil edini udeleženec te strokovne ekskurzije iz našega kolektiva.

Drago Mrdjenovič

DARJA FORTUNAT

Nova urednica našega glasila

Leto je naokoli in pred nami je spet malce »adaptirana« sestava uredniškega odbora Konoplana. Kot ste že mogoče razbrali iz sklepov delavskega sveta delovne organizacije, smo uredniški odbor povečali za enega člana (tov. Maksa Lavrinca) in dobili novega odgovornega urednika. S prvim januarjem je bila namreč na to dolžnost imenovana tov. Darja Fortunat, ki je bila že tudi dosedaj članica uredniškega odbora in aktivna dopisnica. Nova urednica opravlja dela in naloge referenta za informiranje in samoupravljanje, kamor po sistematizaciji spada tudi delo odgovornega urednika, tako da bo kmalu bolje spoznala utrip našega vsakdana v delovni organizaciji. Prav to, da urednik »dih« s kolektivom, je eden poglavitnih dejavnikov dobrega urejanja glasila. Kot vsakemu začetniku bo tudi Darji potrebna pomoč nas vseh, da se bo čimprej vživela v novo vlogo. To velja predvsem za gradivo, saj so težave z dopisniki znana stvar. Priljubljenost, ki jo je Darja uživala v starem in novem delovnem okolju, ter njena pristopnost, ji bodo ob pomoči nas vseh zagotovo omogočile uspešno premagati neizkušenost in začetne težave. Zaželimo ji veliko poguma in uspeha ter čimdaljše urejanje našega Konoplana.

Franc Velepec

Krpanje talne obloge v računskem centru

Ob sprejemanju plana za leto 1983

Na zborih delavcev in delavskih svetih smo v januarju tega leta obravnavali in sprejeli predloge planov TOZD in DSSS za leto 1983. Priprava osnovnih smernic gospodarjenja v letu 1983 — plan-skih aktov, ni bila lahka naloga, lahko celo rečemo, da je precej nevhvalna, saj še niso znani osnovni pogoji gospodarjenja v letu 1983, katerim naj bi se ti akti prilagodili. Tako je plan oziroma predlog plana bolj plan porabe in potreb, ker bomo morali planske akte uskladiti do sprejetja zaključnega računa za leto 1982 še z dogovorom o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka in čistega dohodka ter novonastalimi obveznostmi. Vsekakor pa bo naše prizadevanje usmerjeno v povečevanje izvoza na konvertibilno področje, povečevanje produktivnosti dela, znižanje stroškov poslovanja ter boljšo gospodarnost uporabljenih poslovnih sredstev. Leto, ki je za nami, nam ni prizanašalo z vsemogočimi težavami, od pomanjkanja repromateriala do problemov administrativne narave. Na podlagi tega lahko rezimiramo, da smo težave še relativno uspešno prebrodili. Kot opozorilo je potrebno povedati, da se ne smemo zanašati na doseženo, saj niso izgledi v letu 1983 nič bolj rožnati kot v letu 1982, pričakujemo lahko kvečjemu še bolj zaostrene pogoje gospodarjenja. Obetajo se nam še rigoroznejši ukrepi stabilizacijske politike

in kot posledica tega tudi težave z oskrbo in deviznimi sredstvi, kajti težnja za še večjo izvozno usmerjenostjo našega gospodarstva bo zagotovo poslabšala že tako slabo založenost našega tržišča. Prav tako bodo še bolj zaostreni pogoji za uvoz repromateriala in opreme, ki ni namenjena proizvodnji namenjeni izvozu na konvertibilno področje. Potrebno bo torej še bolj varčno gospodariti z materialom in še bolj paziti na čimboljšo kvaliteto naših proizvodov. Naši predlogi količinskih planov proizvodnje so realno izvedljivi, saj so sestavljeni na podlagi preverjenih normativov za posamezne artikle, z upoštevanjem obstoječih kapacitet strojnega parka proizvodnih TOZD.

Pri obračunu osebnih dohodkov predvidevamo povečanje bruto vrednosti točke na vrednost 0,11 din do konca leta, kar predstavlja povprečno 6,3 % povečanje. Regres za letni dopust pripada delavcem v odvisnosti od sestavljenosti del in nalog in sicer je osnova izračuna višine regresa povprečni OD na delavca v SRS v letu 1980 (8.767,00 din). Predvideni višini regresa bosta 3.945,00 din in 3.070,00 din, prva do 755 točk in druga nad 755 točk. Nagrade za delo ob upokojitvi znašajo 17.500,00 din (dva povprečna OD) in 26.300,00 din (trije povprečni OD). Predvidene nagrade ob jubilejih so v letu 1983 sledeče: 5.260,00 din, 7.899,00 din, in

10.750,00 din in sicer za deset, dvajset in trideset let dela v Induplati. Največji naporji bodo morali biti vloženi v izvozna prizadevanja, saj predvidevamo precejšnje povečanje izvoza na podlagi že sklenjenih pogodb.

Pri agregatih kot so celotni prihodek, dohodek, čisti dohodek itd., ne predvidevamo večjih stopenj rasti, saj so cene trenutno še vedno zamrznjene, naše zadnje verifirano povečanje cen pa je bilo 22. 4. 1982. Predlog o politiki cen tekstilnih proizvodov v letu 1983 sicer predvideva, da bo citiran odlok o zamrznitvi prenehal veljati, vendar je do tedaj potrebno cene novih proizvodov, najsi bo to iz sezone ali redne proizvodnje, poslati v potrditev Zvezni skupnosti za cene.

V zvezi s predlogi planov za leto 1983 po TOZD, ki jih je pripravil ekonomsko-analitski sektor v sodelovanju s komercialnim in tehničnim sektorjem, naj opozorimo še na to, da so iz indeksov, ki primerjajo plan z doseženim v letu 1982, vidna relativno velika povečanja fizičnega obsega proizvodnje pri naši TOZD Proizvodnja. Ta povečanja moramo sprejemati z rezervno, saj so predvsem rezultat neizpolnjenega plana v letu 1982. Glede na plan v letu 1982 se količinski plan TOZD Proizvodnja v letu 1983 ni bistveno povečal.

Franci Velepec

Novice iz tkalnice

Leto 1982 je za nami. Kljub večjim in manjšim težavam smo leto končali dobro. Proizvodnja je bila temu primerna. Jasno nam je, da težave same ne bodo izginile s pričetkom novega leta. Potrebno jih bo odpravljati in se boriti za boljše in kvalitetnejše delo.

Vsako leto nam je proti koncu leta zmanjkovalo delovnih dni zaradi neizdelanih količin blaga, zato smo v tem letu že takoj na začetku pričeli z delom v sobotah in sicer v dopoldanski izmeni, in to na tistih strojih, kjer smo deficitarni (premajhna količina stekane blaga) z blagom.

Zaradi dobre založenosti z bombažno prejo je proizvodnja usmerjena v izdelavo večjih količin bombažnih tkanin, le da je ta preja včasih slabše kvalitete (34/1). Zaradi dotrajane škroblilnice in prej omenjene slabe kvalitete preje, imamo težave pri tkanju zaradi strganih osnov. Druga taka težava je tudi veliko število partij ene in iste številke preje od istega izdelovalca.

Z zaostrenim režimom zaposlovanja in večjo stopnjo nezaposlenosti, se je tudi v tkalnici počasi pričelo jasniiti glede ženske delovne sile. Polovica potrebnih tkalk je že dalj časa na teh delih, vse ostale so novinke, ki so na teh delih od enega meseca do enega leta. Zato od teh delavk šele tekem tega leta lahko pričakujemo ugodnejše rezultate. Kljub temu pa je potrebno še dobiti nove moči, ker bomo morali zapolniti še čistilnico blaga in pripravljalnico, posebno na previjanju predilniških navitkov.

Proti koncu leta 1982 in v začetku leta 1983, je večina delavcev poslušala predavanje o protipožarni zaščiti v obratu in tudi opravila preizkus gašenja z aparati za gašenje. Ta predavanja so potrebna; prvič zaradi nanovo sprejetih delavcev, drugič zaradi stalnega usposabljanja delavcev v tej smeri in dokazovanju, da ogenj ni nič posebnega, če se k njegovemu gašenju pristopi razumno in brez nervoze in tretjič iz vidika, da smo

tekstilna tovarna, ki dobesedno leži in se »valja« v prahu, vsi pa vemo, da je bombažni prah podoben smodniku. Ko že omenjam ta predavanja in njihov smoter, ne morem mimo tega, da ne bi opozoril še na en problem, ki se je pojavil po teh predavanjih. S prihodom referenta za požarno varnost v našo DO, se je tudi protipožarni nadzor na vseh področjih povečal, posebno še kontrola izpravnih aparatov. Tako je bilo pri kontroli ugotovljeno, da so na treh takih aparatih potrgane varovalke (plombe). Tak aparat ni več uporaben, ker se ne ve, ali je prazen ali poln in ga je potrebno dati v ponovno kontrolo, s tem pa so povezani nepotrebni stroški. Še huje pa bi bilo, da se tak aparat najde na kraju požara, ker s svojim nedelovanjem onemogoči hitro in učinkovito pogasitev požara. Zato opozarjam, da se bodo taka dejanja raziskala in tudi kaznovala, saj predstavljajo ogrožanje družbenih sredstev.

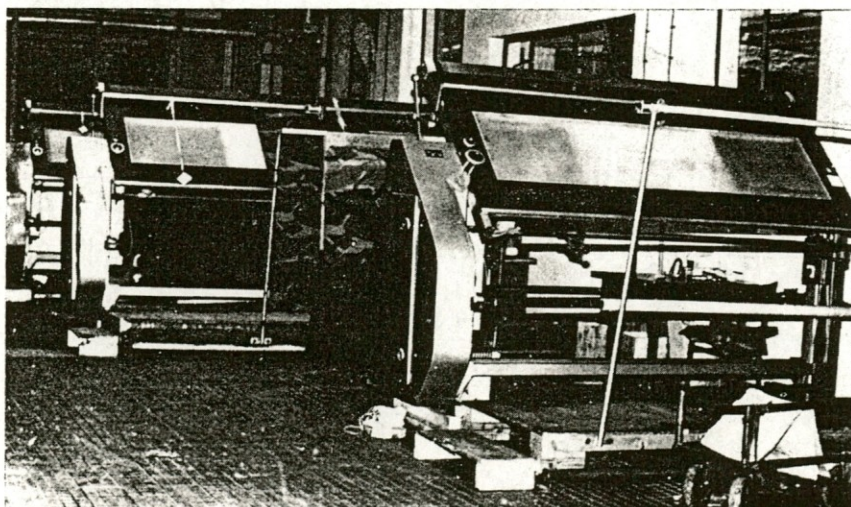
Janez Kotnik

OPLEMENITILNICA

Konec preteklega leta smo dobili težko pričakovani voziček za naša vzdrževalca tov. Friškovec Jožeta in Hudomal Draga. Takšen voziček je bila njuna nekajletna želja in potreba, kajti pot od oplemenitilnice do ključavničarske delavnice, kjer imata delovno mizo z garniturami orodja, je dovolj dolga, posebno, ker jo je potrebno prehoditi večkrat v »izmeni«. Izvijski, klešče in drugo orodje je, žal, zelo uporabno tudi izven tovarne, kajti nezaklenjeno orodje kaj hitro izgine. To naša ključavničarja dobro veda iz izkušenj, zato sta imela najosnovnejše orodje zaklenjeno v prenosni kaseti, ki pa je bila težka za prenašanje. No, sedaj je ta težava urejena. Za voziček smo našli ustrezen prostor v oplemenitilnici, kjer je tudi delovna miza s primežem za manjša popravila. Manjkajo samo še poti-

ce za najnujnejše rezervne dele za oplemenitilnico, ker pa se le te opredeljujejo med »osnovna sredstva«, bo pot do njih verjetno enako dolga kot je bila za voziček.

Tako slabo preskrbljeni z barvami in kemikalijami kot v preteklem januarju, že dolgo nismo bili. Vzrok so znane težave z devizami, kajti z njimi je treba plačati ne samo reprodukcijski material iz tujine, temveč tudi pokrivati del cene domačih proizvajalcev tekstilnih sredstev. Posledica majhne produkcije se odraža v vsej oplemenitilnici, kar najbolj občutimo v adjustirni, naši končni fazi. Vendar pa mize v djustirni niso bile ves mesec tako pospravljene, kot kaže slika. Zato pa sta ves mesec »počivala« plastificirni stroj in cilindrični impregnirni stroj, že kar nekaj mesecev pa miruje tudi barvalni aparat JET. Kham Katja

Osamljene pregledovalne mize v adjustirni

Voziček za orodje

Viličar, ki čaka na generalni remont

KONFEKCIJA

Čeprav je zimski čas, vsi naši obrati (Radomlje, Mokronog, Mengeš, Peče) dajejo poletni videz. Povsod namreč izdelujemo šotore in prigrade in sicer so vsi ti izdelki namenjeni za izvoz. Izdelek, kot je počitniški šotor, ima izredno veliko število dodatkov, od tistih funkcionalnih, pa do tistih, ki dajejo samemu izdelku lepši izgled. Seveda vse to zahteva svoj čas za krojenje, šivanje in pregledovanje. Veliko je varjenja raznih rinčic in ojačav, tako da je zaradi premajhne zmogljivosti varilnega stroja v ceradnem oddelku bilo nujno potrebno uvesti delo v tretji izmeni. Kljub temu pa še vedno nastajajo zastoji.

V obratu v Radomljah je skladišče pomožnega materiala. Zato je tu še posebno pestro, saj od tu pakirane pribore (kline, vrvice, pokrivače) odvažamo v druge obrate, nazaj pa se vračajo šotori v obdelavo — v ceradni oddelek. Včasih nam zmanjka delavcev in potem pride pomoč iz Mengša. Tako kombiniramo in si pomagamo — v želji, da bi zastavljene cilje in sprejete plane pravočasno uresničili. Veliko nezadovoljstva pri delavcih povzroča postavljanje norm. To so namreč normativi in časi izdelav, katerih nismo bili vajeni (razen v Mokronogu, kjer te šotore izdelujejo že nekaj časa in poznajo vrsto ter način dela.) Časi so dosegljivi, vendar težko. Kajti za doseg le teh je pomembno dobro pripraviti oz. organizirati delo. Vse potrebne stvari, ki jih šivilja potrebuje, mora imeti pripravljene pri stroju in tudi sami stroji morajo delati brezhibno. Izdelani komadi se sproti odnašajo in pregledujejo.

S tako usklajenim delom nas vseh tudi uspehi ne izostajajo, kar je edino pravilno, saj gredo v prodajo samo kvalitetno izdelani proizvodi.

Gardašević Gordana

Štartni šotor — namenjen za smučarska tekmovanja

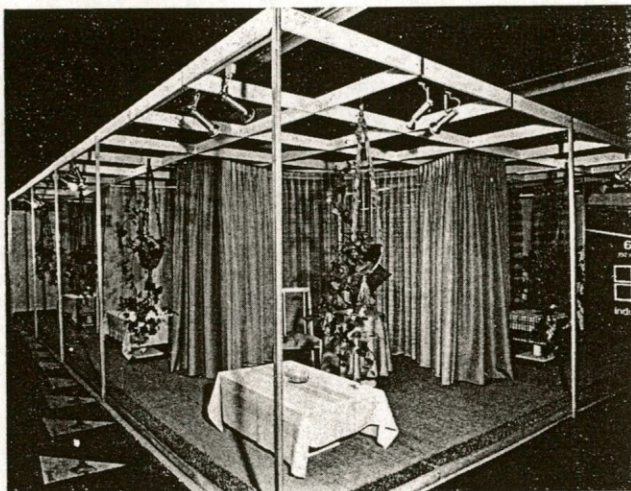
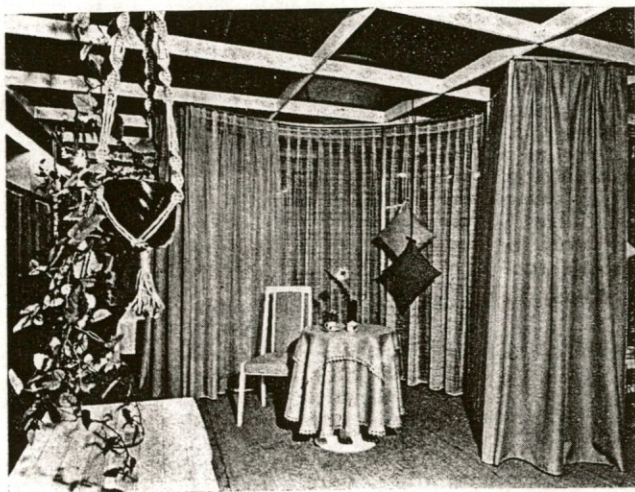
SEJEM – MODA 83

Za nami je 28. sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenin, usnjene in krznene konfekcije, obutve, galanterije in modnih dodatkov, ki se je pričel 17. in je trajal do 21. januarja 1983 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Na sejmu MODA '83 je razstavljalo 410 jugoslovanskih podjetij. Letos je bilo razstavljalcev sicer nekoliko manj kot lani, pa so vseeno zasedli vse razpoložljive površine na Gospodarskem razstavišču, kajti večina

povprečno celo boljši od lanskega. Videli smo mnogo lepega in modnega, za kar so nam proizvajalci soglasno prisegali, da bodo — oziroma so — ponudili v nakup tudi trgovini. Jugoslovanski in še posebej slovenski kreatorji in kreatorke so se neverjetno ujeli v svojih pojmovanjih nove pomladno-poletne mode. Iz razmeroma zelo raznolike palete različnih modnih barvnih, linij in poudarkov so složno izbrali nekaj »krikov« in jih

mi, ki nastajajo v svetovnih modnih središčih. Toda laiku, mimoidočemu obiskovalcu, je nedvomno težko soditi, kaj je bolj modno, kdo je bil pri oblikovanju bolj domiseln in izviren.

Po sprehodu skozi letošnje razstavne prostore, mimo pisanih izdelkov (po barvi in krojih), ko se ti v glavi že mešajo barvni odtenki in različni modeli, se navdušiš. Pri ženski konfekciji je moč najti nekoliko spremenjene, sicer pa

razstavljalcev je želela predstaviti svoj letošnji proizvodni program nekoliko širše. Med izdelki je bilo največ konfekcije, tkanin, pletenin, manj pa je bilo drugih vrst izdelkov. Na sejmu je razstavljalo največ podjetij iz Slovenije, Hrvaške in Srbije, manj razstavljalcev pa je bilo iz ostalih republik.

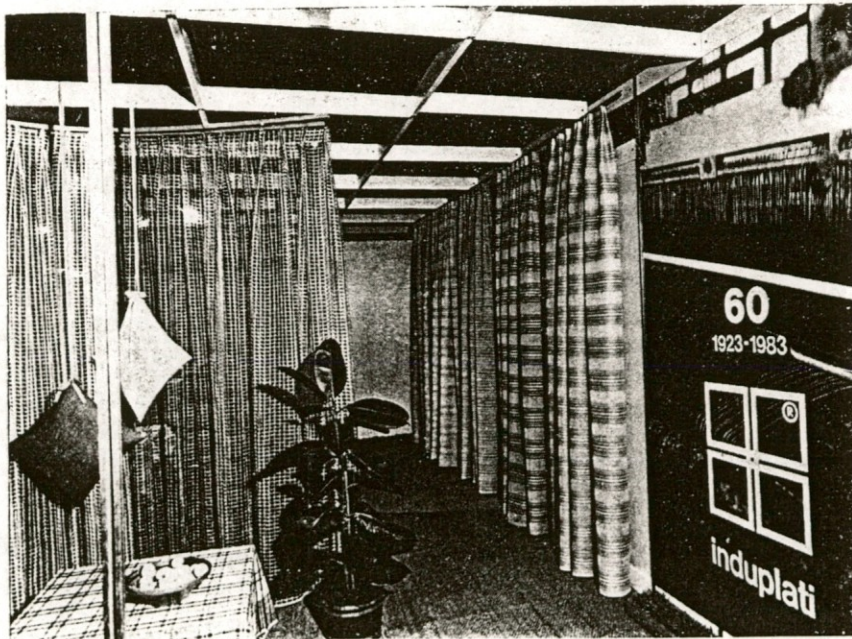
Letošnji sejem mode je bil kljub črnogledim napovedim in okoliščinam presenetljivo dober, najbrž

množično ponudili v tehtanje in oceno številnim obiskovalcem.

Že prvi dan sejma je bilo precej obiska. Po raznolikosti ženskih oblačil, torbic ipd. sodeč, so kreatorji spet namenili potrošnicam večjo pozornost; očitno je pri oblikovanju ženskih oblačil še vedno več domiselnosti kot pri krojenju oblačil za moške. Zgodovina se ponavlja. Modni kritiki radi primerjajo doma ukrojene izdelke s tisti

modne in preprostejše obleke in modne dodatke za nekoliko manj drzne in kratka krila za tiste, ki se želijo vrniti v čas kratkih kril. Vendar ne bi smeli reči, da je preveč izzivalnosti, preveč takega kar bi bilo predvsem paša za oči in bi zbuvalo začudenje obiskovalcev, kaj vse so si kreatorji izmislili. Naši proizvajalci se zavedajo, da je nedvomno izguba časa in denarja, če model napraviš zato, da ga zgolj razkažeš na sejmu, ne da bi si potem utrl tudi pot med kupce. Moškim je očitno vedno manj za angleško lordsko ukrojeno eleganco oblek in kar spada zraven, zato naši proizvajalci za vsak dan nudijo tudi lahkotnejša oblačila: puloverje, tople jopice, bunde.

Pogledati je treba še tkanine, ki jih včasih v trgovinah ni moč kupiti v tako različnih odtenkih in tako kakovostne, kot so na sejmu. Razstava tkanin obeta za letos precej lepo bero: od svetlih in lahkih do nekoliko temnejših in težjih tkanin. Nekateri so razstavljenim tkaninam dodali celo torbice skladnih barv. Potem ste na drugem razstavnem prostoru lahko videli posteljnino, ki smo jo pred meseci pogosto zaman iskali na prodajnih pultih. Tu so bili kopalni plašči in brisače, ki smo jih tudi že nekaj časa pogrešali. Tudi izbira zaves je velika. No, upamo, da nam bodo vsi ti izdelki letos res na voljo po trgovinah kot trdijo proizvajalci.

Sedaj pa še k nagradam:

Komisija je podelila pet najvišjih priznanj sejma mode LJUBLJANSKI ZMAJ in pet diplom.

Kipec ljubljanski zmaj so dobili:

Almira, Radovljica za kompletno razstavljeno kolekcijo,

Industrija usnja Vrhnika, Vrhnik-a za moško kolekcijo iz ovčje lam nape,

Industrija usnja Vrhnika, Vrhnik-a za kompletno kolekcijo torbic in pasov,

Kamensko, Zagreb za kompletno razstavljeno kolekcijo iz jeansa,

Tekstilna tovarna Prebold, Prebold za kolekcijo bombažnih tkanin, posebno za tkanino, tiskano z obeh strani.

Diplomo ljubljanski zmaj pa so prejeli:

Beogradski vunarski kombinat, Beograd za kolekcijo volnenih tkanin v kombinaciji karirastega vzorca in ribje kosti,

Beti, Belokranjska trikotna industrija, Metlika za kompletno kolekcijo za prosti čas,

Rašica, Tovarna pletenin, Šmartno pod Šmarno goro za razstavljeno moško kolekcijo,

Toko, Domžale za kolekcijo šolskih in ženskih torbic in pasov iz nepodloženega svinjskega usnja,

Utok, Tovarna usnja, Kamnik za kompletno kolekcijo iz svinjskega velurja v kombinaciji z napo.

Naš razstavni prostor je že ne-

kaj let v spodnji etaži hale B, kjer smo na površini 70 m² prikazali našo novo kolekcijo za leto 1983. Iz razgovora, z našimi poslovnimi partnerji in obiskovalci sejma, smo lahko ugotovili, da so jim naši izdelki zelo všeč, posebno pa še kombinacije lažjih tankih zaves s težjimi dekorativnimi in prti v istih barvah.

Prireditelji sejma razmišljajo o tem, da bi prihodnje leto začetek in konec sejma predstavili tako, da bi zaobjel tudi soboto in nedeljo. Medtem smo namreč uvedli nov delovni čas; mnogi delajo do poznega popoldneva, tako da si marsikdo med nami sejma sploh ni utegnil ogledati.

Marinka Hribernik

PREVENTIVNI ZDRAVSTVENI PREGLEDI V LETU 1982

V preteklem letu je bilo v zdravstvenem domu Domžale — medicini dela in športa izvršenih 236 preventivnih obdobjnih zdravniških pregledov pri naših delavcih, od planiranih 240. Specialist za medicino dela Marija dr. Šiška je pri pregledih določila vrste preiskav, ki so nujne glede na pogoje dela delavcev. V naši DO so z določenimi termini (po Ur. l. SRS) planirani pregledi za delavce, ki opravljajo naslednja dela in naloge:

— kjer je večja nevarnost za zdravstvene okvare in poškodbe. Tukaj so zajeti delavci, ki delajo v nočni izmeni, opravljajo težka fizična dela oziroma dela v prisiljenem položaju ter duševno naporna dela, delavci, ki delajo v umazaniji, vlagi, smradu, ropotu, prahu in dimu (ogljivikov monoksid, žveplovodik, jedke snovi, kisline, lug), opravljajo višinsko delo in delo v spremenljivi makro klimi,

— delavci z zmanjšano delovno sposobnostjo. To so delavci ocenjeni kot invalidi II. in III. kategorije,

— delavci, od katerih je odvisna varnost drugih — soferji.

Vsak delavec je pred pregledom pravočasno prejel vabilo, po opravljenem pregledu pa zdravniško poročilo. Pri delavcih, ki so imeli rezultate preiskav nenormalne vrednosti, je zdravnica v koloni »Priporočila« napisala mnenje oziroma napotilo. Iz 236 zdravniških poročil je razvidna naslednja patologija delavcev:

— zvišan krvni sladkor — 15 delavcev,

— prizadeta jetra zaradi alkohola — 2 delavca,

— motnje v presnovi — 26 delavcev,

— povečano število belih krvnih teles ali L — 3 delavci,

— pokazatelji funkcij ledvic — urinske preiskave — 47 delavcev,

— slika srčne mišice EKG — 9 delavcev,

— zvišan krvni pritisk RR — 21 delavcev,

— okvare dihalnih funkcij — spirometrija 2 delavca,

— okvare sluha — audiogram 54 delavcev in sicer: začetna okvara sluha 14 delavcev, okvara sluha lahke stopnje 22 delavcev, okvara sluha srednje stopnje 14 delavcev, okvara sluha težje stopnje 4 delavci.

V zvezi s prikazano patologijo sluha poudarjam, kljub nenehnim opozorilom naše zdravnice, da delavci, ki delate v ropotu obvezno uporabljajte zaščitna sredstva in sicer zamaške ali VIRBEV vato, ki je v DO vedno na razpolago! S samodisciplino oziroma redno uporabo zaščitnega sredstva proti ropotu okvare sluha ne bodo nastale, niti poslabšale obstoječega zdravstvenega stanja.

Majda Škrinjar

OTMAR LIPOVŠEK

Že v prejšnji številki Konoplana smo objavili kratke razgovore in vtise ob odhodu naših sodelavcev v pokoj. V decembru leta 1982 pa se je zaradi težke bolezni invalidsko upokojil tudi dolgoletni urednik, sedaj tehnični urednik našega glasila, tov. Otmar Lipovšek. Kot novinar je s svojim znanjem in bogatimi izkušnjami na področju urejevanja, pomagal pri začetnih težavah mnogim našim urednikom. V 30 letih izhajanja glasila se jih je namreč zamenjalo kar lepo število.

In kaj pravi tov. Otmar Lipovšek?

V Induplati sem prišel leta 1947. Od takrat je poteklo veliko časa. Spomini so zgodovina osebnih doživetij. Koga to zanima? Večina bi jih prebrala in čez kratek čas nato nanje pozabila. Vseeno, bil je lep čas kot je za mlade lep sedanji čas. Mladi živijo in delajo danes, naravno je, da želijo pri tem tudi odločiti. Včasih starejši delajo mladim krivico, ker jim odrekajo vodilna mesta, čeprav vemo, da je sila življenja najmočnejša med 40. in 50. letom. Starejši se včasih preveč oklepajo starih, preživetih načel, manjka jim domiselnosti. Sicer pa, ob odhodu lep pozdrav vsem, predvsem tistim, s katerimi sem sodeloval in delal.

Darja

DOPISUJTE V
NAŠE GLASILO!

Kako smo uvažali v letu 1982

Tudi v letu 1982 je bilo oskrbovanje z osnovnimi surovinami in repromateriali iz uvoza zelo oteženo. Sprejeti ukrepi na področju zunanjetrgovinskega poslovanja so nam povzročili nemalo problemov. Začasna prepoved uvoza iz nekaterih držav, pridobivanje soglasij za uvoz barvil, uveljavljanje izvoza firme Gottschalk pri SISEOT zaradi pridobitve fizične možnosti uvoza itd., vse to je vplivalo na podaljševanje rokov uvoza. Poseben problem je predstavljalo tudi pomanjkanje deviznih sredstev. Od prilivov, ki smo jih prejeli za realiziran izvoz na konvertibilno področje, smo lahko za uvoz repromateriala uporabili le 30,24 odstotka. Devizna sredstva v taki višini seveda niso zadoščala za uvoz repromaterialov v količinah, kot bi jih v naši proizvodnji potrebovali. Poleg tega smo morali del deviznih sredstev uporabiti za devizno pokrivanje poliestrskega vlakna ter nekaterih prej in kemikalij, ki smo jih kupovali pri domačih dobaviteljih. Majhna razpoložljiva sredstva so povzročala, da smo uvažali velikokrat in v manjših količinah, pri čemer smo se na podlagi dogovorov vedno skušali odločiti za uvoz repromaterialov, ki so bili v tistem trenutku v proizvodnji najbolj potrebni. Pomanjkanje deviznih sredstev smo skušali reševati s tremi terminskimi nakupi deviz pri Ljubljanski banki, Banki Domžale.

V letu 1982 smo tako v primerjavi z letom 1981 uvozili 60% manj vlaken. Akrilnih vlaken nam kljub temu ni primanjkovalo, saj nas je domači dobavitelj OHIS, Skopje, dovolj dobro oskrboval z malonom. Prejeli smo ga namreč 18% več kot

v letu 1981 in kar 35% več kot v letu 1980. Bolj problematičen je bil akrilni trak z nupki, ki ga na domačem tržišču ni mogoče kupiti.

Filamentov, ki smo jih tudi uvažali samo s konvertibilnega področja, smo kupili za 38% manj kot v letu 1981. Pri tem se je uvoz pol. filameta v primerjavi z letom 1980 zmanjšal za 38%, v primerjavi z letom 1981 pa za 34%, poliamidnega filameta pa smo uvozili nekoliko več kot v letu 1980 in 55% manj kot v letu 1981.

V primerjavi z letom 1981 se je močno zmanjšal tudi uvoz tkanin, in sicer za 63%. Na tak odstotek znižanja je vplivalo predvsem dejstvo, da je dobavitelj pollanene tkanine iz ČSSR popolnoma ustavil dobave v drugem polletju leta 1982. Tudi Češka je namreč zaradi svojih gospodarskih in zunanjetrgovinskih težav usmerila izvoz nekaterih proizvodov na konvertibilno tržišče. Med temi proizvodi je žal tudi pollanena tkanina.

Uvoz barvil za našo proizvodnjo se je v primerjavi z letom 1980 povečal za 67%, v primerjavi z letom 1981 pa za 9%. V zadnjih dveh letih se je močno povečal tudi uvoz kemikalij. V primerjavi z letom 1980 smo jih uvozili za 105% več, v primerjavi z letom 1981 pa za 24%. Kljub temu smo imeli zaradi pomanjkanja barvil in kemikalij v proizvodnji probleme, saj se je večkrat zgodilo, da smo jih dobili prepozno.

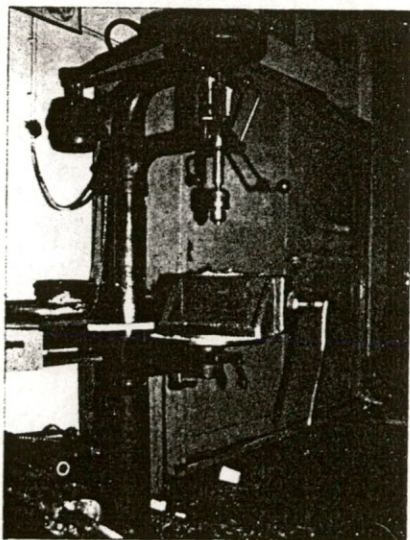
Vsi vemo, da smo zadnjih nekaj let uvažali malo rezervnih delov. Zaradi iztrošenosti naših strojev smo jih morali v letu 1982 uvoziti več in zato povečanje uvoza rezervnih delov za 185% v primerjavi z letom 1981 pravzaprav nič ne preseneča.

V celoti smo v primerjavi z letom 1981 uvozili v letu 1982 iz konvertibilnega področja za 5% več, uvoz iz klirinškega področja pa se je zaradi izpada pollanene tkanine zmanjšal za 56%. Iz istega razloga je uvoz TOZD Proizvodnja v primerjavi z letom 1981 za 7% manjši, uvoz TOZD Konfekcija pa predvsem zaradi uvoza šivalnih strojev od firme Gottschalk, za 30,8% večji.

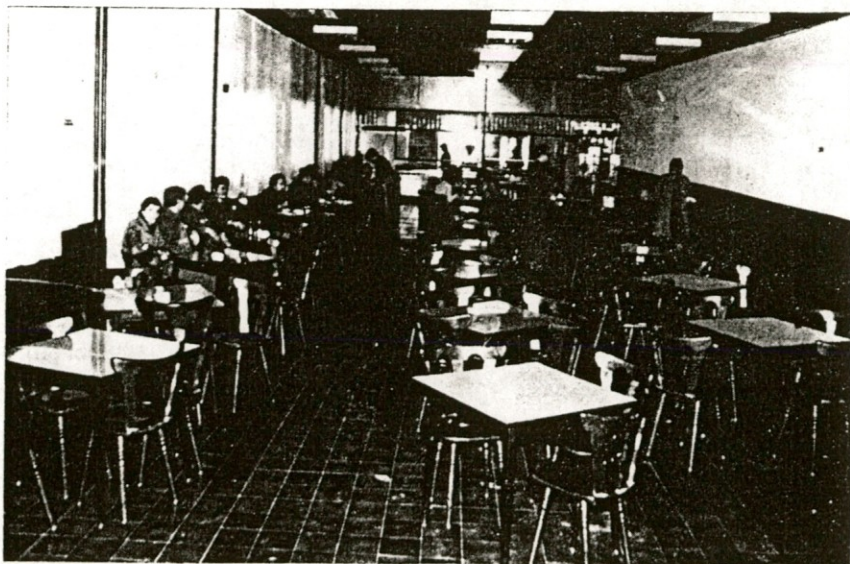
Uvoz je postal zaradi povečanja deviznih cen in devalvacije v lanskem letu zelo drag. Še posebej drag pa je za nas uvoz tistih repromaterialov, uporabljenih v proizvodnji tkanin, ki jih zaradi slabe kvalitete ne moremo izvoziti, ampak smo jih za nižjo ceno prisiljeni prodati na domačem tržišču. Vedeti moramo namreč, da bomo devizna sredstva za uvoz repromateriala in devizno pokrivanje proizvodov domačih dobaviteljev, ustvarili oz. dobili le z izvozom naših izdelkov na konvertibilno tržišče, in sicer z izvozom kvalitetnih izdelkov, po katerih je naša DO vse do sedaj slovela. Vsesplošna gospodarska situacija ni namreč čisto nič rožnata in problemi, ki tarejo druge delovne organizacije, tudi nam ne prizanašajo.

Menim, da smo jih mi sposobni reševati. Toda ne tako, da prenašamo krivdo drug na drugega. Problemom bomo lahko kos le, če si bomo med seboj pomagali, skupaj poskušali najti najboljše rešitve in če se bo naša delovna zavest tako dvignila, da bo res vsakdo izmed nas svoje delo poskušal opraviti čim bolje. Zelo veliko je odvisno od nas vseh, kako bomo premagovali težave, ki jih imamo in ali bomo uspeli ohraniti dobro ime, ki si ga je pri kupcih ustvarila naša delovna organizacija.

Breda K.

Odsluženi prostostoječi vrtni stroj, ki že dolgo kliče po zamenjavi z novim

Malica na solidarnostno soboto

Varstvo pri delu

Iz zasledovanja statističnih podatkov za leto 1982 je razvidno, da je bilo v preteklem letu v vsej delovni organizaciji DO INDUPLATI Jarše 50 nesreč pri delu, od tega se jih je zgodilo 8 na poti na delo, 2 nesreči na poti domov in 39 na delovnem mestu ter ena nesreča na vojaških vajah.

Zaradi nesreč so bili delavci v bolniškem staležu 378 delovnih dni, od tega 299 delovnih dni zaradi nesreč pri delu, 169 delovnih dni zaradi nesreč, ki so se zgodile na poti na delo ali z dela in 10 delovnih dni zaradi nesreče, ki se je zgodila na vojaških vajah.

Samo na podlagi evidentiranja števila nesreč pri delu v DO ne moremo objektivno oceniti stopnje varnosti. Zato uporabljamo še druga merila kot so pogostnost nesreč (P) ter resnost (R). V našem primeru nam R pokaže, da je zdravljenje ene nesreče v povprečju trajalo 7,6 delovnih dni. Ob analizi nam R pove, da je trajalo zdravljenje nesreč na delovnem mestu 7,7 delovnih dni, povprečno zdravljenje nesreč na poti pa 16,9

delovnih dni. Te delovne dneve so bili delavci v bolniškem staležu.

Odstotek ponesrečenih delavcev glede na število zaposlenih je 5,4%.

Če primerjamo opisane statistične podatke za leto 1982 z letom 1981 so ugotovitve sledeče:

V letu 1981 je bilo skupaj 63 nesreč pri delu (od tega 42 na delovnem mestu in 21 na poti) v letu 1982 pa 50 nesreč (od tega 39 na delovnem mestu, 10 na poti na delo in ena na vojaških vajah).

Nesreče na delovnem mestu so bile letos lažje, nesreče na poti pa težje in je zdravljenje trajalo dlje časa, oziroma še traja tudi v letu 1983. Iz rahlega zmanjšanja nesreč na delovnem mestu v primerjavi z letom 1981 lahko sklepamo, da se je stanje z vidika varnosti na delovnih mestih nekoliko izboljšalo.

Vzroki nesreč so različni, še vedno prevladuje osebni dejavnik. Gre za kršitev predpisov o varstvu pri delu, slabo poznavanje nevarnosti, podcenjevanje nevarnosti, naglica pri delu, nedisciplin, malomarnost, neuporaba varnostnih naprav ter osebnih zaščitnih sredstev.

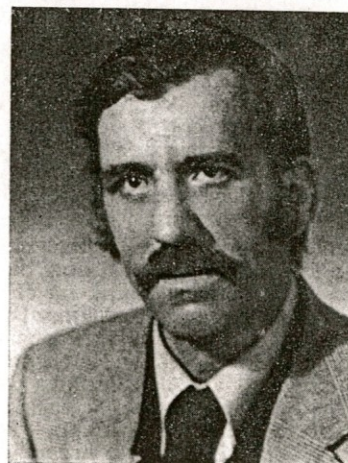
Pirc Ivan

NESREČE PRI DELU IN TRAJANJE ODSOTNOSTI Z DELA PO TOZD-ih

NESREČE	TOZD Proizvodnja	TOZD Konfekcija	DSSS	TOZD Restavracija	TOZD Maloprodaja	Skupaj
Nesreče v zvezi z delom	24	14	—	1	—	39
Nesreče na poti	7	2	—	—	1	10
Druge nesreče (voj. vaje)	—	1	—	—	—	1
SKUPAJ	31	17	—	1	1	50

IZGUBLJENI DELOVNI DNEVI	TOZD Proizvodnja	TOZD Konfekcija	DSSS	TOZD Restavracija	TOZD Maloprodaja	Skupaj
Zaradi nesreč pri delu	162	113	—	24	—	299
Zaradi nesreč na poti	33	132	—	—	4	169
Zaradi drugih nesreč (voj. vaje)	—	10	—	—	—	10
SKUPAJ	195	155	—	24	4	378

ŽIBERT FILIPU

Med nami je že vladalo novoletno vzdušje, ko smo izvedeli, da je v prometni nesreči 23. decembra na Prevojah izgubil življenje naš sodelavec Filip Žibert. V kolektiv je prišel šele pred štirimi leti in delal kot transportni delavec v OE vzdrževanje, tako da ga vsi niti nismo utegnili dobro spoznati. Njegov rojstni kraj Mali Rakitovec, kjer je pred štirimi desetletji in pol začel svojo življenjsko pot, leži na hribovju nad Blagovico, ki loči domžalsko in kamniško občino. V življenju mu ni bilo »posuto z rožami«, saj je moral skozi marsikatero bridke preizkušnje, zadnja leta pa ga je pestilo še slabo zdravje. Spomin nanj naj ne živi samo v Poljanah nad Blagovico, kjer je Filip prebival, ampak tudi med nami, njegovimi sodelavci.

F. Velepec

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega očeta

MIKŠA ŠTEFANA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam iz konfekcije Mengeš za izraze sožalja in denarno pomoč.

Hčerka Štefka Lavrič

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame
FRANČISKE KRIŽMAN

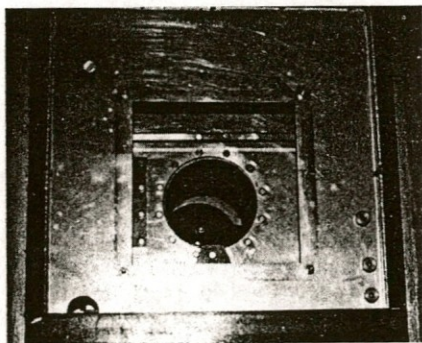
se iskreno zahvaljujem sodelavcem za cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

Sinova Oton
in Nande Križman

Radio frekvenčno (RF) sevanje

Vsi radijski, TV, CB oddajniki, vojaške radijske postaje, mikrovalovne peči, pa tudi delno mrežne napetosti sevajo v prostoru elektrostatično in elektromagnetno polje. Tako smo tudi mi pod vplivom elektromagnetnega polja, sicer manjšega, ki pa nas »prebada« vse življenje. Prav tako dobimo določeno količino sevanja iz vesolja, ki pa je zanemarljivo majhna.

Znanstveniki se že dolgo teoretično in praktično ukvarjajo z biološkim vplivom RF sevanja na človeški organizem ter želijo demantirati senzacionalna in drastično obarvana mišljenja o vplivu RF sevanja. Znanstveno sta dokazana dva vpliva sevanja. Gama in X žarki so ionizirana žarčenja, ki imajo kumulativen vpliv na človeški organizem. To pomeni, da se količina sevanja nabira, zato morajo imeti osebe, ki delajo npr. v atomskih centralah posebne »dozir« metre, ki beležijo količino, ki ne sme prekoračiti določene meje. Prav tako pa tudi ionizirana sevanja, kot so X in Gama žarki, razbijajo molekule človeškega organizma (tkiva) ter ga postopoma uničujejo.

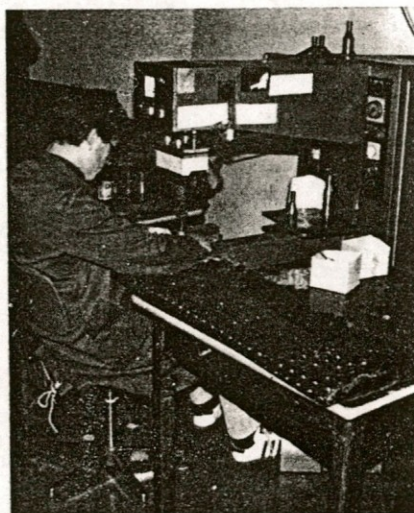

Pogled na usmerjevalno elektronko VF generatorja, ki je ca. 12-krat šibkejša kot v srednjeročnem radijskem oddajniku in torej povsem nenevarna za organizme v okolici

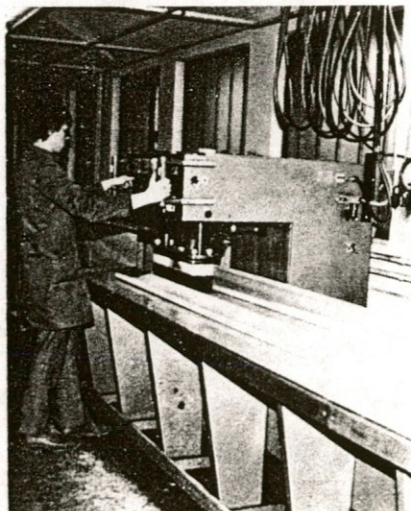
Pravo nasprotje pa je elektromagnetno sevanje, pri katerem so energijski delci sevanja tako majhni, da ne povzročajo pri prehodu skozi tkivo razbijanja in uničevanja. Tako torej v normalnih primerih vpliv RF sevanja ni kumulativen, razen če ni tako intenziven, da pride do poškodbe tkiva, ker se le-to preveč segreje. Vpliv RF energije na tkivo pa zavisi od moči, oddaljenosti, razsipavanja, usmerjenosti itd., izvora moči. Oseba, ki dela torej v normalnih pogojih razsipavanja elektromagnetnega polja, občuti to energijo kot toploto, zaradi dielektričnih izgub človeškega organizma. Nevarnost pregrevanja telesa pa nastopi le na takih mestih, pri katerih telesni mehanizem za regulacijo telesne temperature ni tako hiter, da bi takoj odvedel odvečno toploto. Znanstveno torej ni dokazano, da bi

RF sevanje lahko povzročilo trajne poškodbe tkiva v oblikah, ki nastopajo pri ioniziranih sevanjih: npr. rak ali druge trajne poškodbe. Glede meje, v kateri lahko pride zaradi dielektričnih izgub do poškodbe organizma, pa so si znanstveniki v svojem mnenju enotni, in sicer, da je gostota moči sevanja daleč nad $10 \text{ mW}/\text{CM}^2$.

Zanimivo pa je tudi vprašanje absorpcije človeškega telesa glede na frekvenčne stopnje. Sama absorpcija zavisi od več faktorjev: velikosti, materiala in kota, pod katerim sevanje zadene na osebo. Največja absorpcija RF energije se po meritvah na inštitutih pokaže pri frekveni 65–70 MHz. Ker je človek bolj ali manj rezonančen, mu to predstavlja polovico valovne dolžine, pri nižjih frekvencah ta absorpcija hitro pada. Po teh podatkih

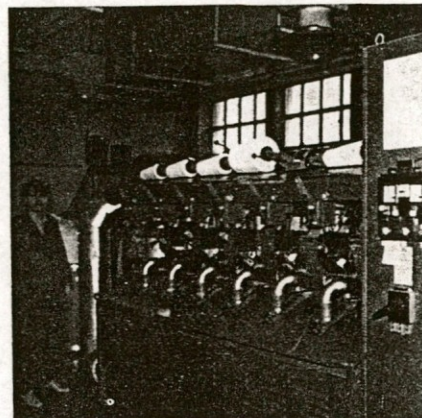
Aparat za profilno varenje

Varilni aparat za varenje metražnega blaga. Na fotografiji je dobro vidna elektroda, ki pritiska na tkanino

lahko sklepamo, da so področja višjih frekvenc (UKV) dosti bolj nevarna kot (KV), na katerih delajo tudi razni varilni aparati. Vendar pa tudi pri slednji ločimo dva načina sevanja (KV), oddajniki, ki imajo odprt nivojni krog in večjo sevalno intenziteto ter VF aparati, ki delajo z anteno, ki ima zaprt nivojni krog.

Tone Videnšek

Naš edini stroj za pređenje po DREF postopku

Delaj! Če le
moreš, delaj dobro,
če ne — pa vsaj
delaj!

(HORAC)

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

MARIJE URBANIJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem za cvetje, izraze sožalja, prejeto denarno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Sinova Vinko
in Viktor Urbanija

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame

ROZALIJE ULČAR

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Hvaležna hčerka
Stefka Ulčar

Poročilo o delu OO ZSMS

Mladinci smo v letošnjem letu kar dobro zastavili. Seveda začetno — januarsko obdobje poteka v pregledih dela preteklega leta in načrtovanjih za tekoče leto. Tako smo pripravili predlog programa za januar—junij 1983 in ga obravnavali na sestanku. Program obsega stalne naloge in določene naloge po mesecih. Pri sestavljanju smo se ozirali na naloge, ki jih določa republiški in občinski program ter na naše potrebe, želje in možnosti.

Stalne naloge:

- uveljavljanje delegatskega sistema
- pospeševanje dela osnovnih organizacij
- vključevanje v izvajanje stabilizacijske politike
- sodelovanje pri odločanju v zvezi s stanovanjsko politiko
- uveljavljanje koncepta LO in družbene samozastite ter razvijanje revolucionarnih tradicij
- vključevanje štipendistov v naše delovanje
- izboljševanje informiranja mladincev in ostalih delavcev ter OK ZSMS o delovanju mladinske organizacije
- stalno mesečno dopisovanje v glasilo »Kono-plan«
- vzpodbujanje dejavnosti mladih v združenem delu na področju kulture, telesne kulture in tehnične kulture
- kadrovanje v sindikalno politično šolo na podlagi stalnega ocenjevanja mladincev
- redni sestanki OO
- redni posveti in sodelovanje s KMD in OK Domžale
- sodelovanje v natečaju »Najboljša OO ZSMS v združenem delu«
- sodelovanje v natečaju »Najboljši mladi delavec«
- skrb za idejno politično izobraževanje
- mesečno ugotavljanje izpolnjevanja plana in sprotno prilagajanje določenim nalogam
- uveljavljanje Zakona o združenem delu

Prvič vodila sestanek OO ZSMS, programska konferenca, sekretar Marjana Robavs in predsednik Maks Korošec

PLESNI TEČAJ

OO ZSMS Induplati vabi vse mladinke in mladince, da se udeležijo plesnega tečaja, ki bo organiziran predvidoma v mesecu februarju oziroma marcu.

Upamo, da se boste tega tečaja udeležili v čim večjem številu, ker ga bo le tako možno organizirati.

Podrobnejše informacije dobite pri Robavs Marjani — telefon int. 17.

VSAKOLETNO SREČANJE ČLANOV ZB

Člani tovarniškega aktiva Zveze borcev smo se v mesecu decembru zbrali na vsakoletnem srečanju, v želji, da skupno obudimo spomine na prehojeno pot, potrdimo pripadnost naši samoupravni neuvrščeni družbi in pregledamo rezultate našega dela. Poleg nas članov samih, so se srečanja udeležili tudi predstavniki mladine in drugi.

Po pozdravnih besedah se je sproščeno razpletel pogovor. To so trenutki spominov in izrazov želja, da tovarštvo ne bi postalo le prazna beseda, ampak pomoč sočloveka v stiski. In kaj mi sami prispevamo in na kakšen način krepimo iskrene, prijateljske odnose? Udeležujemo se srečanj ob prvem maju, dnevu borcev, dnevu republike in raznih pohodov. Večkrat pa obiščemo tudi tovariše v domu onemoglih ali v bolnišnici. Saj vemo, kako pomembna je v takih trenutkih prijazna, topla beseda.

Naj omenimo, da je OS Domžale v letu 1982 prav našemu aktivu podelila priznanje za vzorno gojenje tradicije NOV. Ob priliki podelitev priznanj udeležencem »Pohoda po poti spominov NOB«, je tov. Avgust Orehek dejal: »Bili smo dejavni do sedaj in prav to priznanje nas obvezuje, da bomo tudi v bodoče.« Ob tej podelitvi so se namreč v naši delovni organizaciji srečali člani Zveze borcev iz različnih krajev Slovenije. Izmenjali smo mnenja in se pogovarjali o nekaterih vprašanjih na področju gospodarstva, glede preskrbe z osnovnimi življenjskimi artikli, pogovor pa je tekel tudi o nenehni ogroženosti miru — zdaj na enem, zdaj na drugem kraju sveta. Premalo je vloženega truda na področju ohranitve miru, saj gre za ohranitev nas samih, našega dela in kulturne dediščine.

Prijetna so takšna srečanja. Zapuščaš jih poln vtisov, spominov na preteklost in v upanju, da bi povsod po svetu, na vseh ravneh našega življenja prevladoval razum...

Člani odbora zveze borcev

Nasmejani obrazi članov zveze borcev na vsakoletnem srečanju

MLADINSKE DELOVNE AKCIJE

Bližajo se meseci, v katerih mladi na področju prostovoljnega dela dajemo svoj prispevek pri razvoju domovine.

Tako bo mladinska delovna brigada — Slavko Šlander — sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji SLOVENSKE GORICE od 31.7. do 28.8.1983.

V maju, oziroma avgustu bodo organizirane tudi lokalne delovne akcije.

Vsi, ki bi se delovnih akcij radi udeležili, lahko dobite prijavnice pri Marjani Robavs.

Najbolje je, da se čimprej odločite, da se bomo o predlogih lahko pogovorili in uredili vse potrebno glede odhoda z delovnih mest.

obvestila iz kadrovske službe

POROČILO O GIBANJU OD ZA DECEMBER 1982

Vrednost točke za december je znašala v bruto vrednosti 0,10 din.

Pregled osebnih dohodkov za mesec december 1982, za delo v polnem delovnem času, ob normalnih delovnih pogojih in polni oceni zahtevnosti del in nalog:

TOZD Konfekcija

Vstopov ni bilo.

Izstopi:

1. Draganič Mladen, ključav., izstopil 14. 12. 1982,
2. Sušnik Marjan, delavec v kov. konstr., odšel v JLA 19. 1. 1983.

TOZD Maloprodaja

Sprememb ni bilo.

TOZD Restav. in počit. domovi

Sprememb ni bilo.

DSSS

Vstopov ni bilo.

Izstopi:

1. Otmar Lipovšek, novinar, upokojen 31. 12. 1982,
2. Vršnik Minka, blag.-mat. knj., upokojena 3. 1. 1983.

TOZD Proizvodnja

Vstopi:

1. Mav Marjeta, tkalka, vstopila 4. 1. 1983,
2. Jančar Marija, previjalka, vstopila 5. 1. 1983,
3. Šuštar Sonja, previjalka, vstopila 5. 1. 1983,
4. Gačič Stanojka, tkalka, vstopila 10. 1. 1983,
5. Semenič Vlasta, tkalka, vstopila 17. 1. 1983,
6. Vogrinec Angela, tkalka, vstopila 17. 1. 1983,
7. Kegel Dušanka, sukalka, vstopila 18. 1. 1983,
8. Burja Andreja, previj. v pred., vstopila 24. 1. 1983.

Izstopi:

1. Narobe Vojko, vzdržev. strojev, odšel v JLA 5. 1. 1983,
2. Korošec Andrej, vodja izmene, odšel v JLA 5. 1. 1983,
3. Grah Marta, previj., izstopila 7. 1. 1983,
4. Krčmar Bora, tkalka, izstopila 12. 1. 1983.

POROČILO O GIBANJU OD ZA DECEMBER 1982

Razred	TOZD Proizv.	TOZD Malopr.	TOZD Restav.	TOZD Konf.	DSSS
8000—9000	9			7	
9000—10000	33			61	
10000—11000	58			66	
11000—12000	97		3	43	7
12000—13000	123	2	3	36	7
13000—14000	57	13	4	16	7
14000—15000	39	4	4	13	11
15000—16000	25	4	2	9	9
16000—17000	15			1	10
17000—18000	13		1	3	4
nad 18000	35	4	2	18	52
SKUPAJ	504	27	19	273	107
Najnižji OD	8003	12115	11251	8382	11378
Najvišji OD	31484	25745	25197	28632	37741
Povprečni OD	12849	15001	14559	12043	18119

DO Induplati Jarše

Bolniški izostanki v mesecu decembru 1982

TOZD	Zaposleni %	Bolezen %	Nesreče %	Nega druž. članov %	Spremnstva %	Por. dopust %	Skupaj %	Izpadle ure
Proizvodnja izdel. iz sintetičnih vlaken	533	5,71	0,47	1,06	0,08	1,54	8,86	9.070
Restavracija in počitniški domovi	20	7,41	4,44	0,19		5,00	17,04	644
Maloprodaja	28	0,68	0,53			3,57	4,78	253
Konfekcija	289	6,24	0,59	1,00	0,19	3,53	11,55	6.387
Delovna skupnost SS	113	2,99		1,22		3,69	7,90	1.712

Povprečni izostanki za celotno podjetje: zaposlenih 982 delavcev in 2 vajenca.

Izostanki zaradi bolezni, nege in spremlstva 6,5 %

Izostanki zaradi nesreč 0,5 %

Izostanki za redni in podaljšani porod. dopust 2,5 %

S k u p a j : 9,6 %

BOLNIŠKI IZOSTANKI V LETU 1982

Vrsta izostanka	Izpadle ure	Vrsta izostanka	Izplačana nadomestila
Bolezen do 30 dni v breme DO	78.989	Bolezen do 30 dni v breme DO	3.749.984,60
Nesreč pri delu do 30 dni v breme DO	3.347	Nesreče pri delu do 30 dni v breme DO	168.601,45
Bolezen nad 30 dni	39.208	Bolezen v breme Obč. zdrav. skup.	1.936.073,65
Nesreče pri delu nad 30 dni	4.448	Nesreče pri delu v breme Obč. zdrav. skup.	263.995,35
Nega družinskih članov	17.952	Nega in spremlstvo druž. članov	822.504,45
Spremlstvo družinskih članov	2.950	Redni in podalj. porod. dop.	1.848.103,80
Redni in podaljšani porod. dop.	43.592	S k u p a j :	8.789.263,30
S k u p a j :	190.486		

Izdaja v 1400 izvodih DO INDUPLATI Jarše r.o. Uredniški odbor: Darja FORTUNAT, odgovorni urednik. Hilda FRELIH, Gordana GARDASEVIČ, Katja KHAM, Vida KOZELJ, Maks LAVRINC, Marjan MALI, Matjaž PAVLIN, Kristina PUNGERČAR in Franci VELEPEC. Natisnila tiskarna Učnih delavnic v Ljubljani. Konoplan je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421-1/72 od 8. 4. 1974).